

KALENDARIUM ŻYCIA I TWÓRCZOŚCI WITOLDA GOMBROWICZA

1904

4 sierpnia w Małoszycach koło Opatowa przychodzi na świat Witold Gombrowicz.

1911

Przeprowadzka wraz z rodzicami do Warszawy.

1916-22

Uczęszcza do katolickiego gimnazjum św. Stanisława Kostki w Warszawie.

1923-27

Studiuje prawo na Uniwersytecie Warszawskim.

1928

Kilkumiesięczny pobyt we Francji. Po powrocie do Polski rozpoczyna staż w warszawskim sądzie.

1933

Debiut literacki: wydawnictwo Rój publikuje zbiór opowiadań *Pamiętnik z okresu dojrzewania*.

1934

Gombrowicz rozpoczyna współpracę z kilkoma dziennikami i czasopismami (m.in. „Kurier Poranny”, „Czas”, „Skamander”) oraz zostaje stałym bywalcem warszawskich kawiarni „Ziemiańska” i „Zodiak”, w których spotykało się ówczesne środowisko literacko-intelektualne.

1937

Ukazuje się powieść *Ferdydurke*.

1938

W literackim czasopiśmie „Skamander” ukazuje się pierwszy dramat Witolda Gombrowicza *Iwona, księżniczka Burgunda*.

1939

Pod pseudonimem Z. Niewieski publikuje w odcinkach powieść *Opętani*. Ukazuje się ona w prasie codziennej (*Dobry Wieczór*, *Kurier Czerwony* oraz *Kurier Poranny*, *Kielce-Radom*). 29 lipca: na transatlantyku *Chrobry* wyrusza w rejs do Argentyny. Pod koniec sierpnia dopływa do Buenos Aires, a po otrzymaniu wiadomości o wybuchu wojny podejmuje decyzję o pozostaniu w Argentynie.

Pierwsze lata emigracji spędza w skrajnym ubóstwie, uczy się hiszpańskiego, pisze okazjonalnie dla prasy emigracyjnej i argentyńskiej.

1947

Ukazuje się hiszpańskojęzyczna wersja *Ferdydurke*. Pod koniec roku Gombrowicz otrzymuje posesję w Banco Polaco.

1951

Początek współpracy z *Kulturą* i Instytutem Literackim, prowadzonymi w Maisons-Laffitte pod Paryżem przez Jerzego Giedroycia. Umożliwi to Gombrowiczowi przetrwanie na emigracji jako pisarzowi.

1953

Na łamach *Kultury* rozpoczyna publikować *Dziennik*, który będzie pisał do końca życia. Instytut Literacki rozpoczyna swoją serię wydawniczą "Biblioteka Kultury" tomem, który zawiera powieść *Trans-Atlantyk* oraz dramat *Ślub*.

1955

Gombrowicz odchodzi z Banco Polaco.

1957

Po raz pierwszy w powojennej Polsce, na fali odwilży politycznej, wydano dzieła Gombrowicza: *Ferdydurke*, *Trans-Atlantyk*, *Ślub* oraz *Bakakaj* (nowe wydanie *Pamiętnika z okresu dojrzewania*). Instytut Literacki w Paryżu wydaje pierwszy tom *Dziennika (1953-1956)*.

1958

Nowe polskie wydanie *Iwony, księżniczki Burgunda* z ilustracjami Tadeusza Kantora. Pierwsza powieść Gombrowicza opublikowana w Europie: *Ferdydurke* po francusku, w wyd. Julliard, w prestiżowej serii „Les Lettres nouvelles” Maurice’a Nadeau.

1960

Instytut Literacki publikuje po polsku powieść *Pornografia*.

1962

Ukazuje się drugi tom *Dziennika (1957-1961)*.

1963

Gombrowicz opuszcza Argentynę i wyrusza do Francji. Wkrótce po przybyciu przyjmuje stypendium Fundacji Forda i wyjeżdża na roczny pobyt do Berlina Zachodniego.

1964

Powrót do Francji. Przez kilka miesięcy mieszka w rezydencji dla uczonych i artystów Cercle Culturel w opactwie Royaumont. W październiku przenosi się do Vence na południu Francji. Towarzyszy mu poznana w Royaumont Rita Labrosse.

1965

Ukazuje się *Kosmos*, ostatnia powieść Witolda Gombrowicza.

1966

Instytut Literacki publikuje trzeci tom *Dziennika (1961-1966)* oraz dramat *Operetka*.

1967

Gombrowicz dostaje Międzynarodową Nagrodę Wydawców Formentor za powieść *Kosmos*. W jednej z wcześniejszych edycji tej nagrody nominowana była *Pornografia*.

1968

Gombrowicz znajduje się na liście pisarzy nominowanych do Literackiej Nagrody Nobla. W grudniu bierze ślub z Ritą Labrosse. Francuskie wydawnictwo Pierre Belfond publikuje *Testament. Rozmowy z Dominikiem de Roux*.

1969

Polskie wydanie *Testamentu. Rozmów z Dominikiem de Roux* (Instytut Literacki). W nocy z 24 na 25 lipca Gombrowicz umiera na niewydolność oddechową w swoim domu w Vence.